

AVENYN

GESTALTNINGSPROGRAM

***VISION** Avenyn ska bli en utåtriktad praktgata med internationell attraktionskraft och en puls för hela regionen. Avenyn ska sticka ut och forma en egen identitet som lyfter bilden av Göteborg bland europeiska städer.*

Vi vill lyfta fram en dynamisk kombination där högtidlighet samsas med en vänlig och tillåtande atmosfär. Avenyn ska bli inbjudande och upplevelserik för såväl besökare som för vardagsbrukare.

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

Remissversion 2013.06.20

FÖRORD

Dåtid, nutid, framtid

Avenyn förändrades i grunden under 1900-talets senare decennier. Husen var från början var exklusiva bostadshus. Några byggdes om till kontor och i bottenvåningarna kom butiker och restauranger. Andra revs och ersattes med nya hus och liknande verksamheter. De tidigare privata förträdgårdarna togs bort 1972.

När förträdgårdarna togs bort skapades femton meter breda öppna gångbanor utmed butiksfasaderna. Karaktären på stadsrummet ändrades drastiskt. Efter hand har den öppna ytan möblerats med diverse sommarverandor, skyltar, belysningsstolpar och reklamskåp. Nya träd har planterats. Men ett nytt samlat grepp på gaturummets utformning har saknats. Det ursprungliga flanörstråket har ingen självklar plats på dagens Aveny. Och trafiken har förändrats. Ökande bil-, buss-, spårvagns- och cykeltrafik har påverkat gatans utformning, med nya körfält, kantstenar, refuger, med mera. Sammantaget skapar detta dagens splittrade gatumiljö, där lite eller inget av den ursprungliga helheten och omsorgen om gatan finns kvar.

En plats i staden präglas lika mycket av sina verksamheter som av sin fysiska form. Idag är Avenyn en shopping-, restaurang- och nöjesgata. En lockande destination, inte helt utan problem. Men här finns också de starka kulturinstitutionerna och en ambition att Avenyn ska vara en attraktiv plats för många.

En föränderlig stad kräver att stadens rum förändras i takt med tiden. Dagens stadsliv är annorlunda än det som levdes då Avenyn byggdes. Om framtidens stadsliv kan vi spekulera men de val vi gör om stadsrummets utformning avgör också vilket liv som blir möjligt att leva just där.

Avenyn förtjänar en bättre framtida gestaltning. Göteborg förtjänar att återfå sin praktgata, i ny skepnad anpassad för dagens och framtidens stadsliv, ett 850 meter långt och 45 meter brett stadsrum. En urban scen för stadens invånare och besökare, både till vardag och till fest.

Gestaltningsprogrammet för Avenyn utgör underlag för en process som ska föra visionen till verklighet.

GESTALTNINGSPROGRAM

Gestaltningssprogrammet uttrycker en ambition och kvalitetsnivå på arkitektoniskt uttryck, material och utförande som underlag för den vidare processen med att projektera och genomföra nya Avenyn.

Uppdraget

År 2009 tog stadsbyggnadskontoret, på uppdrag av Byggnadsnämnden, fram "Program för utveckling av Heden och Avenyn". Som ett resultat av detta, har detta Gestaltningssprogram för Avenyn tagits fram, ett stadsutvecklingsprojekt och som ska leda till en upprustning av stadsmiljön och höja kvaliteten på Avenyn och kringliggande gator.

För en hållbar stadsutveckling måste staden byggas så att människor trivs och vill bo, leva och verka i den. En utveckling av Avenyområdet ska genomsyras av åtgärder som gynnar ett hållbart samhälle. En viktig utgångspunkt är att stärka det som är bra och redan finns.

Gestaltningssprogrammet visar hur Avenyn kan utformas för att återta sin plats i staden som praktgata i ordets bästa bemärkelse, en självklar plats att besöka och vistas på. Programmet visar också hur man utformar hela området kring Avenyn så att det blir en både vackrare och tryggare stadsmiljö, och en plats som man både vill bo och arbeta i och besöka.

Gestaltningssprogrammet har upprättats av stadsbyggnadskontoret, park- och naturförvaltningen och trafikkontoret genom projektet 'Trygg och vacker stad', där stadsbyggnadskontoret varit projektledare. Fastighetskontoret har deltagit i sin roll som markägare. Konsult har varit White Arkitekter.

Gestaltningssprogrammet har tagits fram under hösten 2012 och våren 2013 och under processen har avstämning skett regelbundet med bl a olika förvaltningar, stadsdelen, kulturförvaltningen, Göteborg & Co samt med fastighetsägare och näringsidkare. Arbetsmaterial har också visats offentligt och diskuterats på öppna hus både på Avenyn och i Älvrummet.

Gestaltningssprogrammet kommer att genomföras i samverkan mellan Göteborgs Stad och fastighetsägare i området, genom projektet 'Trygg vacker stad'.

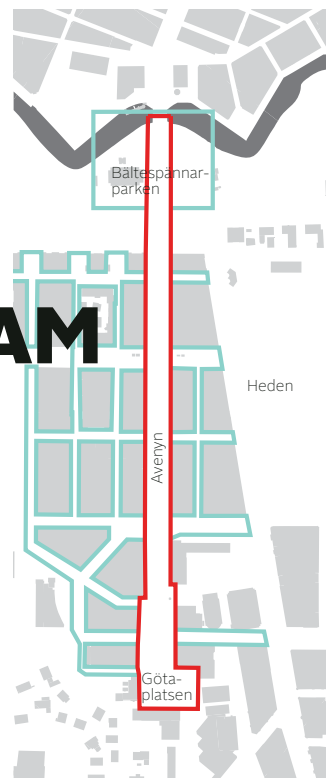
Uppdragsområde

Gestaltningssprogrammet omfattar hela Avenyn från Götaplatsen till Kungsportsbron, samt behandlar översiktligt även gatorna i Lorensberg.

Gestaltningssprogrammets förutsättningar

Vid utarbetandet av Gestaltningssprogrammet har vissa förutsättningar varit vägledande:

En viktig utgångspunkt har varit att skapa förutsättningar för den blandade gatan. Här ska finnas butiker, restauranger, kultur och bostäder sida

vid sida.

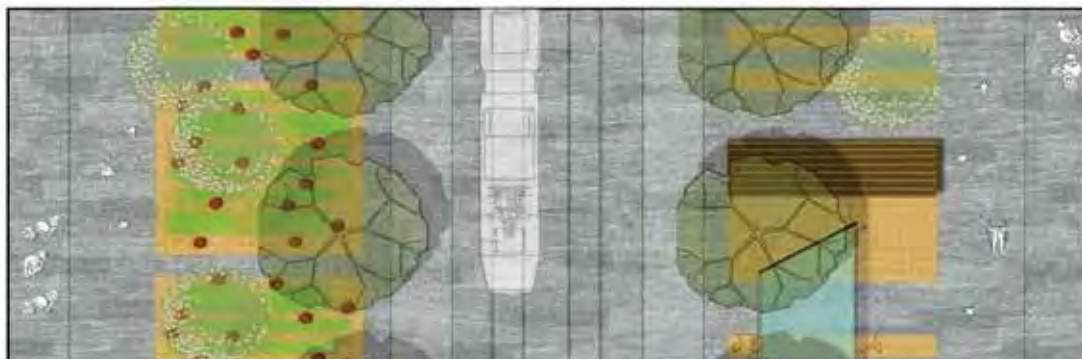
För att skapa liv och rörelse längs fasaderna föreslås attraktiva flanörstråk nära invid fasaderna med bra framkomlighet. I breda möbleringszoner ute i gatan skapas förutsättningar för det goda livet med bl a uteserveringar, lek och konstupplevelser.

En bättre kontakt mellan gatans bägge sidor uppnås genom ett sammanhållande golv i samma nivå över hela gatan.

Kollektivtrafikfält för spårvagn bibehålls i gatans mitt. Hållplatsernas lägen spelar en mycket viktig roll för gångflödena och därmed livet på gatan. På ömse sidor kollektivtrafikfältet föreslås cykelbanor för att ge cyklisterna en bra framkomlighet till alla målpunkterna längs gatan. Ingen allmän biltrafik tillåts på Avenyn men däremot på alla korsande gator.

För livet på gatan är uteserveringarna attraktiva och betydelsefulla. Dagens sommarverandor vid fasaderna skapar dåliga förutsättningar för intilliggande butiker. Vill vi ha Avenyn som en gata med blandade verksamheter måste vi tänka nytt. Genom att placera lätta permanenta paviljonger ute i möbleringszonen skapas långsiktiga förutsättningar för åretruntverksamheter där innehållet kan vara café, restaurang, blomsteraffär, vårsalong eller annat.

SAMMANFATTNING

Målen

Övergripande mål för att uppnå visionen:

- **Forma en unik destination.**

Ta tillvara Avenyns och Göta-platsens grundläggande kvaliteter. Lyft fram form och innehåll med ny omsorg om material och design: identitetsskapande formspråk och ljussättning, rum för stadsliv och levande grönska.

- **Skapa konst- och kulturstråk**

Nr 1. Låt kulturinstitutionerna bli synliga och färga av sig på Avenyn och Götaplatsen. Utveckla konst och kultur som identitetsskapande kärnvärden för Avenyn.

- **Maxa tillgängligheten.**

Avenyn ska vara en plats som välkomnar alla människor, ett levande stadsrum. Kollektivtrafik och cykel ges plats mitt på Avenyn, taxi och bilar angör tvärgatorna. Till fots och med barnvagn, rullator eller rullstol kommer man fram överallt.

Helheten

Utformningen av Avenyn har styrts av tre huvudprinciper:

- **Rörelserna längs Avenyn** ska ges utrymme närmast fasaderna där målpunkterna finns.
- **Umgänget på Avenyn** sker i breda, inbjudande möbleringszoner närmare mitten av gatan.
- **Tillgängligheten till Avenyn** ska vara god, ett kollektivtrafikstråk ligger centralt i gatan med cykelstråk på ömse sidor.

Viktigt är att skapa ett sammanhållet stadsrum genom konsekventa materialval och enhetlig karaktär i möblering, grönska och ljussättning.

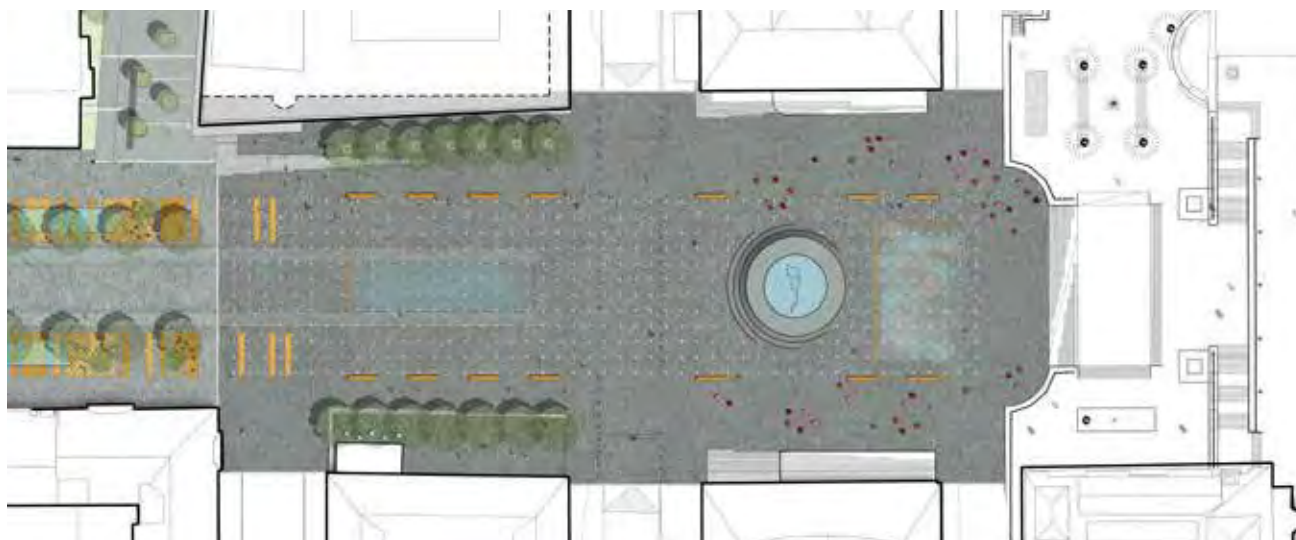
Ett vackert, robust och sammanhållande granitgolv lyfter fram Avenyns storhet med tydliga gränser mot omgivande gator

Publika förträdgårdar

Förslagets breda möbleringszoner är en nytolkning av de tidigare förträdgårdarna i en offentlig tappning. De långa vistelsezonerna blir en scen för det moderna stadslivet; en plats för att se och bli sedd och vistas på. Avenyn ska bli en grönskande, urban gata med en internationell atmosfär.

I möbleringszonerna föreslås nya permanenta paviljonger, med flexibelt attraktivt innehåll, omgivna av kraftfull grönska och olika sorters sittplatser.

En karaktärsfull utformning av gatans möblering, som tillför glädje, färg och spännande form föreslås, liksom inslag av vatten. Här ska också göras plats för konst och kultur, en identitetsbärare för den nya Avenyn.

Hela Götaplatsen

Förslaget tar tag i den ursprungliga idén från 1923 om att samla kulturinstitutionerna runt en stor platsbildning, en hel Götaplats.

Med en konsekvent stenläggning i samma nivå binds Götaplatsen samman till ett enhetligt stadsrum med plats för en variation av evenemang. Ett nät av rostfria metallplattor ligger som ett glittrande hav under Götaplatsens bara himmel.

Nya värden

Utöver den mentala bilden av Avenyn som partygata växer andra och kompletterande bilder fram: en spännande kulturdestination för barn & vuxna, en plats som bjuder på något oväntat, en skön vardagsmiljö året runt för boende och verksamma i området

Genom att stärka designen och lyfta fram stadslivet skapas ett levande stadsrum, något för göteborgare att vara stolta över.

Avenyn blir upplevelserik med ett liv över hela året. Tillgängligheten till affärer och lokaler ökar med ett flanörstråk längs med fasaderna.

1

FORMA EN UNIK DESTINATION

Ta tillvara Avenyns och Götaplatsens grundläggande kvaliteter i de stora fantastiska måtten och de möjligheter de ger. Värna och värda, men också våga. Laga, lägg till och ta bort. Framtidens Aveny ska vara lika iögonenfallande attraktiv som i sina bästa dagar. Stadens vackraste gata. Med stor omsorg om material, form och utförande i stort och smått. En plats där det händer.

Ett nytt enhetligt golv från fasad till fasad. Med granit och stål/gjutjärn byggs en långlivad, robust, slät och högklassig scen som underlättar allt liv och rörelse på gatan. En samlad möbleringszon, den nya publika förträdgården med kraftfull och levande grönska. Identitetsskapande möbler i ett sammanhållet formspråk unikt för Avenyn fångar tidens anda. Ny ljussättning skapar en attraktiv gata alla timmar året om.

2

SKAPA KONST- & KULTURSTRÅK NR. 1

Redan med skapandet av Götaplatsen och dess institutioner på 1920 och 30-talen befästes tanken på ett kulturkluster i södra änden av Avenyn. Det finns ett koncentrat av Göteborgs största kulturinstitutioner på och kring Avenyn men när man befinner sig på gatan känns konsten och kulturen mycket avlägsen. Utveckla konst och kultur som identitetsskapande kärnvärden för Avenyn!

Konstnärligt arbete kan på olika sätt förstärka Avenyns attraktionskraft och omvänt kan Avenyns utformning stödja olika kulturyttringar. Gestaltungsprogrammet poängterar vikten av både permanent och tillfällig konst i olika former för att uppnå målet.

Programmet visar hur man genom att använda möbleringszonerna som aktivitetsyta kan stärka gatans liv genom fler serveringar och permanenta paviljonger med ett blandat innehåll. Matkulturen kan i takt med konsten utvecklas för att höja Avenyns attraktivitet.

3

MAXA TILLGÄNGLIGHETEN

Nya Avenyn har mer plats för människor. Till vardag och fest. Utformningen prioriterar de som har sitt mål på Avenyn framför de som vill använda gatan för passage förbi platsen. Självklart ska tillgängligheten tillgodoseas. Men det handlar också om att alla ska vara välkomna. Avenyn är publik.

Till Avenyn blir det lätt att ta sig när spårvagnen och cykelstråk går utmed hela Avenyn, taxi får angöring in mot Avenyn på de flesta tvärgator och parkering finns på Heden. På Avenyn är det lätt att ta sig längs och tvärs när alla kantstenar och höjdskillnader byggs bort.

Avenyns alla butiksentréer, caféer och restauranger bildar ett sammanhängande stråk där det blir lätt att röra sig när det viktigaste gångstråket flyttar närmare fasaderna. Det nya golvet läggs i en nivå som maximerar möjligheten att utnyttja Avenyns centrala stråk och Götaplatsen för evenemang när det är fest.

TREDJE GENERATIONENS GATA

Avenyn har nått en ny fas i sin historiska utveckling. Den tidigare lugna, gröna bostadsgatan har utvecklats till en handels- och nöjesgata med otydlig identitet. Den starka fonden på Götaplatsen bär upp gatans karaktär men gatan i sig saknar en utformning värdig Göteborgs främsta gaturum.

Huvudprinciper

För att skapa en ny helhet krävs ett nytt sätt att dispositionera den breda ytan mellan fasaderna.

Förträdgårdarna föreslås återuppstå, i en modern tappning, som en publik del av gatan, en mötesplats för alla att vistas i, präglad av urban grönska. Tredje generationens Aveny är ett tydligt, grönt gaturum som förbinder Götaplatsen med parkstråket utmed Vallgraven och innerstaden på andra sidan Kungsportsbron.

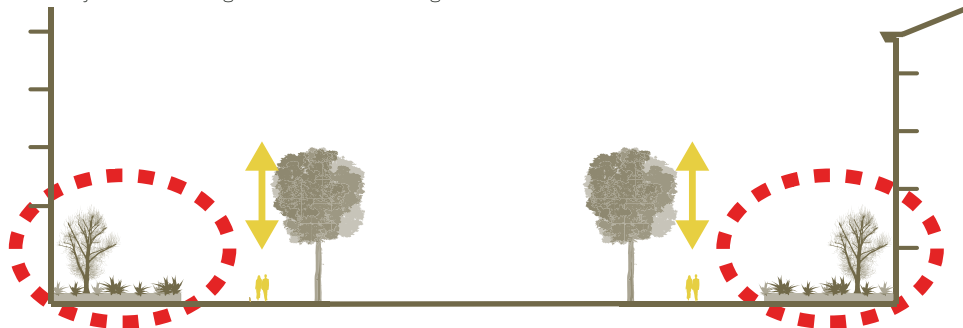
Förslaget bygger på tre huvudprinciper;

- Skapa breda, inbjudande möbleringszoner för vistelse **på** gatan.
- Samla fotgängarrörelsen **längs** fasaderna där målpunkterna finns.
- Bibehåll hög tillgänglighet för att ta sig **till** Avenyn genom ett konsekvent utformat mittstråk.

Avenyn ska visuellt behålla den stora och unika skalan i stadsrummet med överblick och långa siktlinjer men som kompletteras med en mer intim skala utmed gångstråk och i de nya vistelsezonerna - de publika förträdgårdarna.

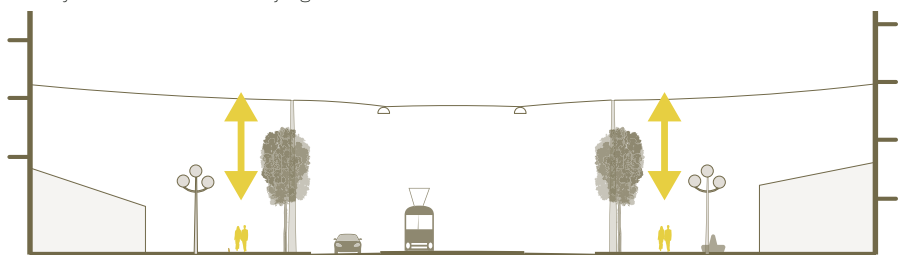
1:a generationen (år 1880-1970)

Avenyn som bostadsgata med breda förträdgårdar.

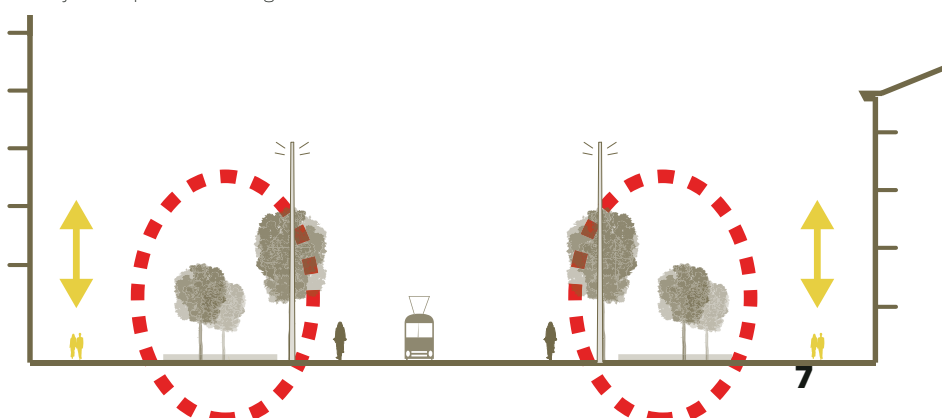
2:a generationen (år 1970-2015)

Avenyn som handels- och nöjesgata med sommarverandor.

3:e generationen (år 2015-)

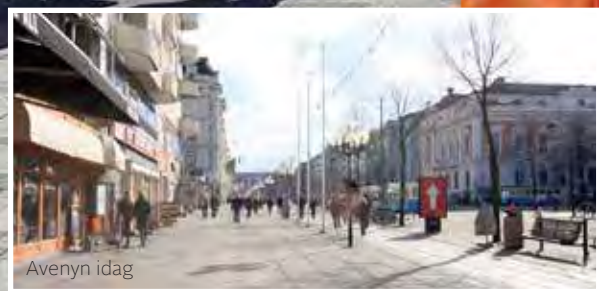
Avenyn med publika förträdgårdar.

NYA AVENYN - FÖRSLAG

PUBLIKA FÖRTRÄDGÅRDAR

Förträdgårdarna nytolkas och blir offentliga mötesplatser i gaturummet. Två långa vistelsezoner anpassade för det moderna stadslivet. Avenyn är en grönskade, urban gata med en internationell atmosfär.

Avenyn idag

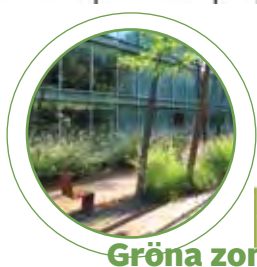
Avenyn i framtiden

URBAN SCEN MED VARIATION

Gatans karaktär förändras från norr till söder. Dess omgivning präglar gaturummet. Golvet, träden och ljussättningen är kittet som håller ihop gatan. Mötesplatser av skilda slag tar plats längs den 850 meter långa, urbana scenen och ger Avenyns besökare en varierad upplevelse.

AVENYN

Gröna zoner

Vissa delar av förträdgårdarna får en grön karaktär av växter som kompletterar gatans träd.

Den urbana scenen

Avenyns nya sektion och generösa möblering uppmuntrar till tillfälliga, spontana möten i det offentliga rummet. Här finns gott om plats för uteserveringar.

Paviljong

Permanent paviljonger är ett nytt kraftfullt inslag i Avenyns gatumiljö. De ger förutsättningar för ett nytt liv och nya upplevelser längs med Avenyn.

Träd med karaktär

Kraftfulla gatuträd och nya blommande träd i förträdgårdsmarken förstärker gatans gröna arkitektur.

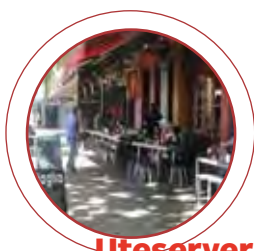
Golv

Markmaterialet på Avenyn och på Götaplatsen ska vara hållbart och karaktärsfullt med variation i textur och nyans.

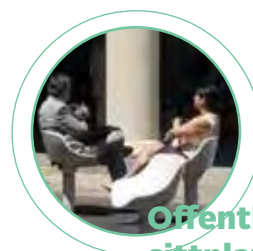
Ljussättning

Avenyns belysning ska likt det nordiska ljuset gestaltas med balanserad variation.

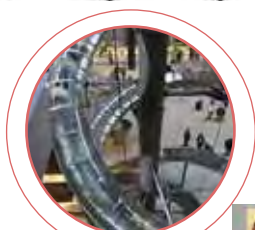
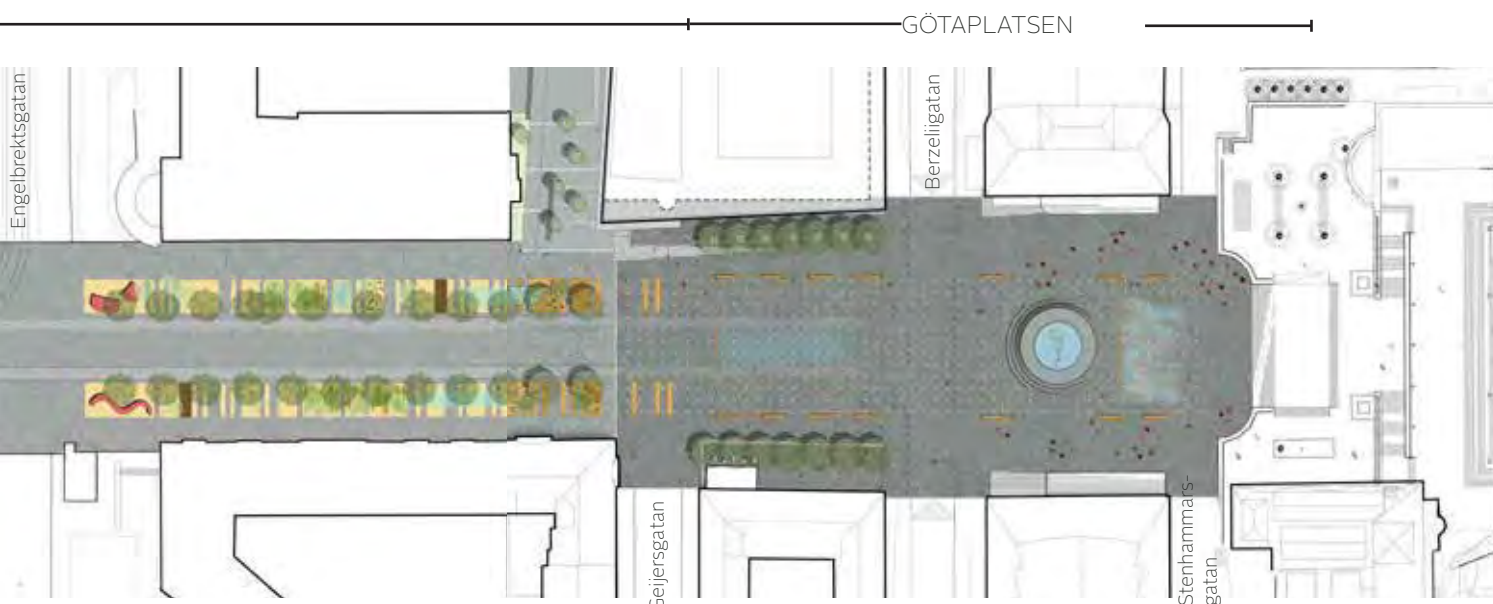
Uteserveringar

Plats för uteserveringar finns längs med fasaderna och i möbleringszonerna.

Offentliga sittplatser

Avenyn ska vara en plats för alla, med gott om sköna och bekväma möbler.

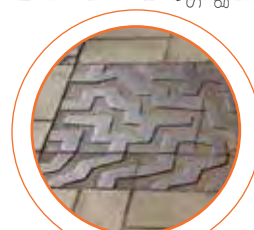
Satellitplatser

Med tydligt definierade satellitplatser får kulturinstitutioner möjlighet att berika gaturummet och skapa intresse för sina olika verksamheter.

Föränderligt vatten

Vatten finns som ett återkommande element längs med hela gatan. Vattnets karaktär kan anpassas till olika situationer, stilla brus, kraftfull kaskad eller trolsk dimma. Gatans regnvatten tas om hand och blir ett synligt inslag i gatubilden.

Integrerad konst

Gjutjärnsmattan, som håller samman och förstärker möbleringszonen, designas med konstnärlig medverkan.

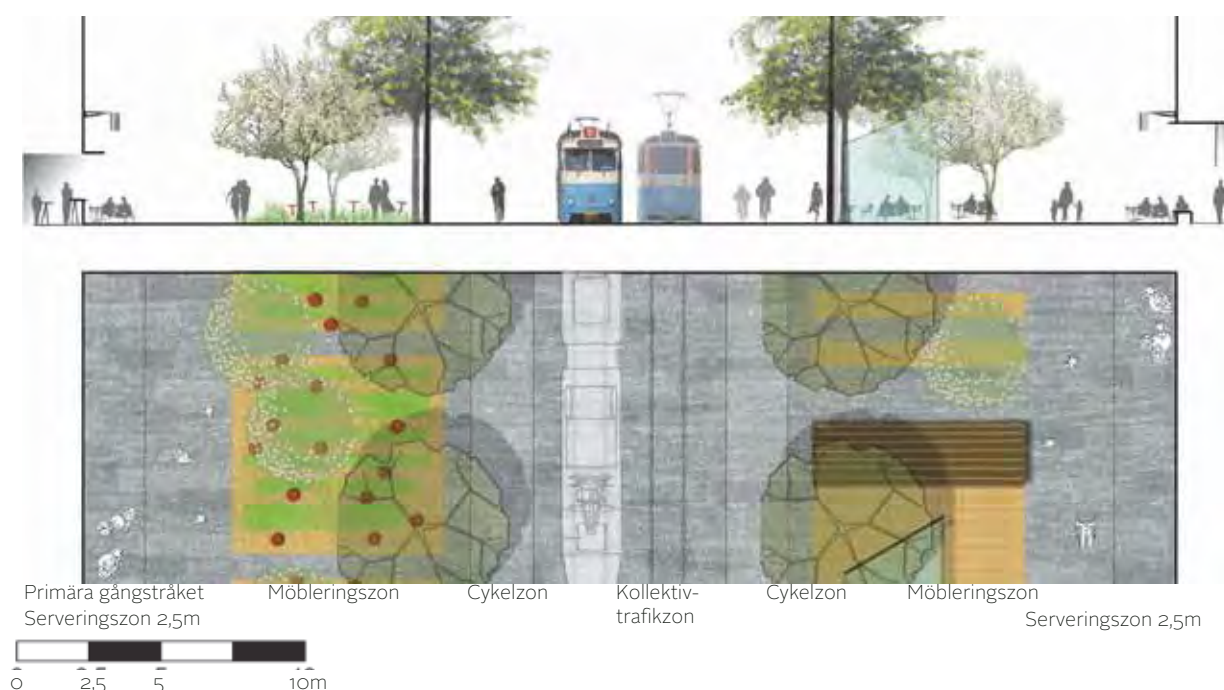
PUBLIKA FÖRTRÄDGÅRDAR

OBS - Illustrationerna är ej knutna till platsen

AVENYNS GESTALTNING

Trädgårdarnas klassiska byggstenar: grönska, gjutjärn och granit stöps om i en modern form med ny, spännande design. Privat grönska omvandlas till offentlig grönska. De långa vistelsezonerna blir världens längsta scen med fokus på det urbana stadslivet och dess föränderlighet.

Det tidlösa granitgolvet

Ett gemensamt granitgolv i en nivå från fasad till fasad håller samman det breda stadsrummet. Ett golv med tydliga gränser mot alla tvärgator.

En nyansering av stenytan särskiljer gång, cykel- och kollektivtrafikstråk. Det släta golvet stödjer de stora evenemangen och festligheterna som förekommer och ger Avenyn en elegant och värdig karaktär.

Gångstråket är ca 6 m brett plus 1 m hindersfri zon i möbleringszonen. Under sommarhalvåret möbleras den ca 2-3 meter breda zonen närmast fasaderna med serveringar. Det centrala kollektivstråket med cykelbanor på ömse sidor är ca 13 meter brett.

Den urbana scenen

Möbleringszonerna, den offentliga förträdgården, längs hela gatan ger Avenyn världens längsta scen. En plats för möten, för att se och synas och vistas på. Permanenta paviljonger och kraftfull varierad grönska ger föränderlighet över året. Vatten som sprutar upp ur beläggningen skapar lek och glädje. Gjutjärn och rostfritt stål skapar en vacker kombination med granitstenen.

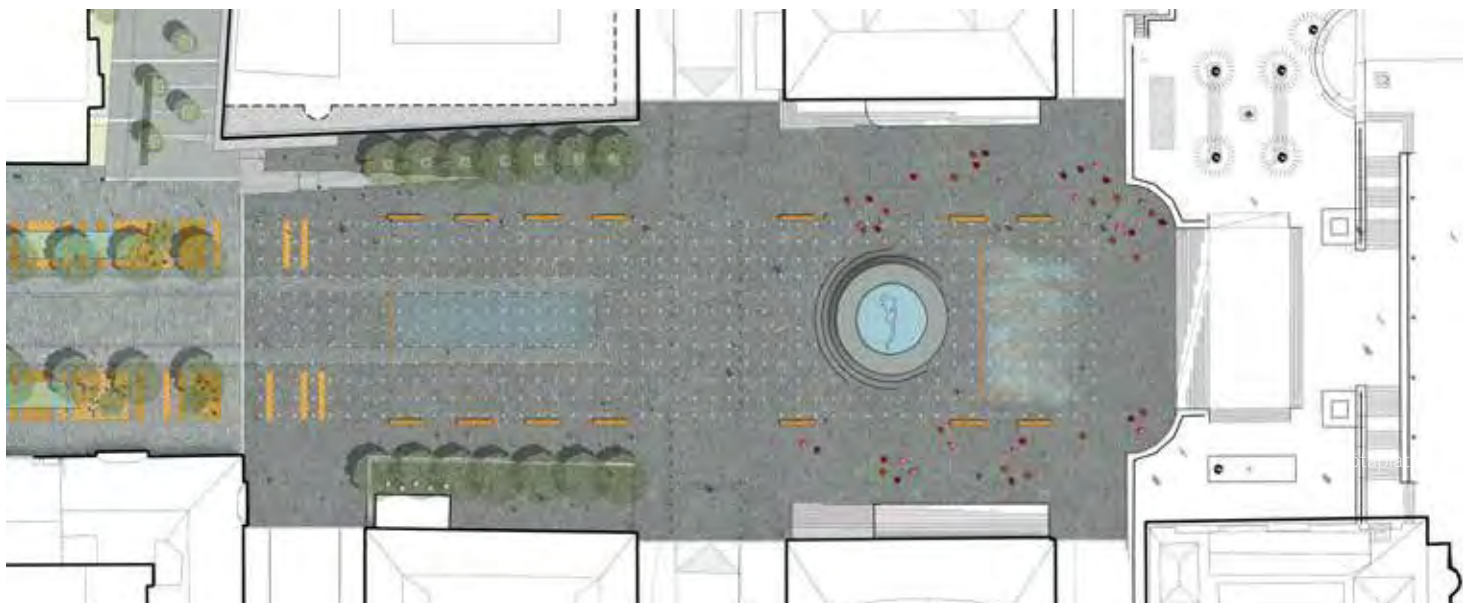
Möbleringszonen varierar i bredd längs med gatan, från 10 meter till 8 meter i kvarteret närmast Götaplatsen.

De lekfulla möblerna

Ett sortiment av unika identitetsskapande möbler kan tillföra färg och spännande form. Staden är i ständig förändring och de flexibla möblerna står för det som i nästa generation av gatan kan bytas ut.

Avenyn ska vara en plats för alla med sköna och bekväma möbler. Det är därför viktigt med olika offentliga möbelsorter som kompletterar de kommersiella uteserveringarna.

HELA GÖTAPLATSSEN

GÖTAPLATSEN GESTALTNING

Götaplatsen är den kanske viktigaste ikonen i Göteborgs stadsbild. Hit vallfärdar besökare och här hittar stadens invånare ett kulturellt utbud utöver det vanliga. Till vardags och till fest. Det var också målet när platsen skapades genom en av Sveriges första betydande arkitekttävlingar. Under 1920-30 talen byggdes Konstmuseet, Konserthuset och Stadsteatern. På 1960-talet byggdes biblioteket som nu håller på att byggas om. Med en konsekvent markbehandling kan platsen bindas samman på det sätt det en gång var tänkt.

Sammanhållet golv

I planen för Götaplatsen till jubileums-utställningen 1923 var ytan framför stadsbiblioteket en stor plats / ett torg. Förslaget innebär att denna ursprungliga idé med en gemensam torgbeläggning utvecklas. Där den nya Götaplatsen börjar avslutas Avenyns trädader och de nya publika förträdgårdarna.

På Götaplatsen är himlen och staden mycket närvarande. Terrasserna ligger högt med överblick över 850 meter Aveny in mot innerstaden.

Ett nät av rostfria metallplattor ligger som ett glittrande hav nedanför Götaplatsens himmel.

Golv & Vatten

Glitter på ett månbelyst hav möter Götaplatsens rymd. Ett kraftfullt golv i en mörk nyans ger basen för torgbildningen. I golvet av diabas integreras rostfria metallplattor i ett rutmönster.

Glittret av metall kompletteras med munstycken för vatten och ånga. Vattenleken runt Poseidon bygger vidare på Milles idé om att det rikt dekorerade brunnskalet skulle "vara tillrättalat för barn".

I punkterna av stål placeras ett svagt ledljus. Ljuset förstärker idén om det glittrande havet.

På torgytan föreslås dels permanenta sittplatser och dels lösa caféstolar som kan flyttas runt på platsen.

Öppet rum

Götaplatsens enkelhet ger plats för olika konst- och kulturaktiviteter; både stora evenemang, årligen återkommande manifestationer och mindre samlingar. Även i vardagen kan Götaplatsen befolkas. De närliggande institutionerna har en given expansionsyta för att lyfta ut och synliggöra sina verksamheter i det offentliga rummet.

Flyttbar cafémöblering
Times Square på Manhattan, NYC

Munstycken för vatten och dimma
Water Mirror av Michel Corajoud, Bordeaux

Markbelysning över en stor plats
Nagasaki National Peace Memorial Hall av Kaoru Mende,

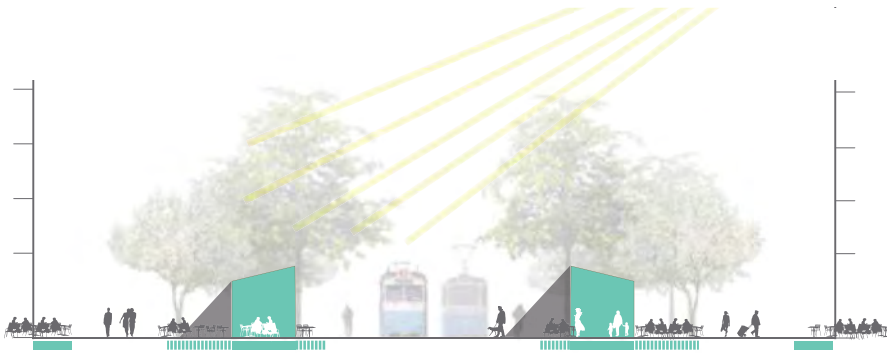
PERMANENTA PAVILJONGER

Nytt liv och nya paviljonger ger förutsättningar för nya upplevelser längs med Avenyn. Verksamheterna i de permanenta byggnaderna stärker Avenyns växande matkultur och kan nyttjas som plattform för konst- och kulturaktiviteter. Paviljongerna blir starka identitetsbärare för praktgatan. Paviljongerna påverkar gatans rumslighet. Antal och utformning måste styras.

PERMANENTA PAVILJONGER

Generell placering av paviljonger och uteserveringar längs ett tvärsnitt.

Paviljonger

I möbleringszonerna föreslås nya permanenta paviljonger, som ges ett lätt och luftigt uttryck.

Storleken på paviljongerna får provas, men förslaget innehåller dels en större paviljong på ca 8 x 4 meter och dels mindre på ca 3 x 2 meter.

Storlek och utformning av paviljongerna ska studeras vidare. Grundprinciper för utformningen;

- De ska ha en golvnivå som ligger i höjd med omgivande mark.
- Strukturen ska upplevas lätt och transparent.
- Det arkitektoniska uttrycket ska spegla Avenyns och Götaplatsens kulturhistoriska arv i en modern tappning.

Innehåll

De stora paviljongerna kan inrymma funktioner som t.ex. examensutställningar, vårsalonger, mötesrum, pop-up affärer, café, restaurang, blomsteraffär, toaletter, poliskontor. Merparten bör dock vara kopplade till matkultur för att stärka Avenyns identitet som ett intressant mat- och dryckesstråk.

De mindre paviljongerna kan inrymma funktioner som t.ex. take-away mat, tidningskiosk, café med uteservering, turistbyrå.

Ägande

Ägare bör vara Göteborgs stad. Långa arrendeavtal bör upprättas.

Exempel på utformning av de stora paviljongerna.
Ovan: Kungsträdgården, Stockholm. Under: Barcelona

Exempel på innehåll.

UTESERVERINGAR

Utveckla befintliga fasader och skapa en flexibel, öppningsbar serveringszon

Uteservering längs med fasad.

Uteservering i möbleringszon utan avgränsning.
Swanston Street, Melbourne.

Uteserveringar i möbleringszonen

Både invid paviljongerna och fritt i möbleringszonerna föreslås platser med uteserveringar som antingen kan kopplas ihop med verksamheterna längs Avenyn eller nya verksamheter i paviljongerna.

Uteserveringar vid fasad

En 2-3 m bred serveringszon föreslås utmed husfasaderna.

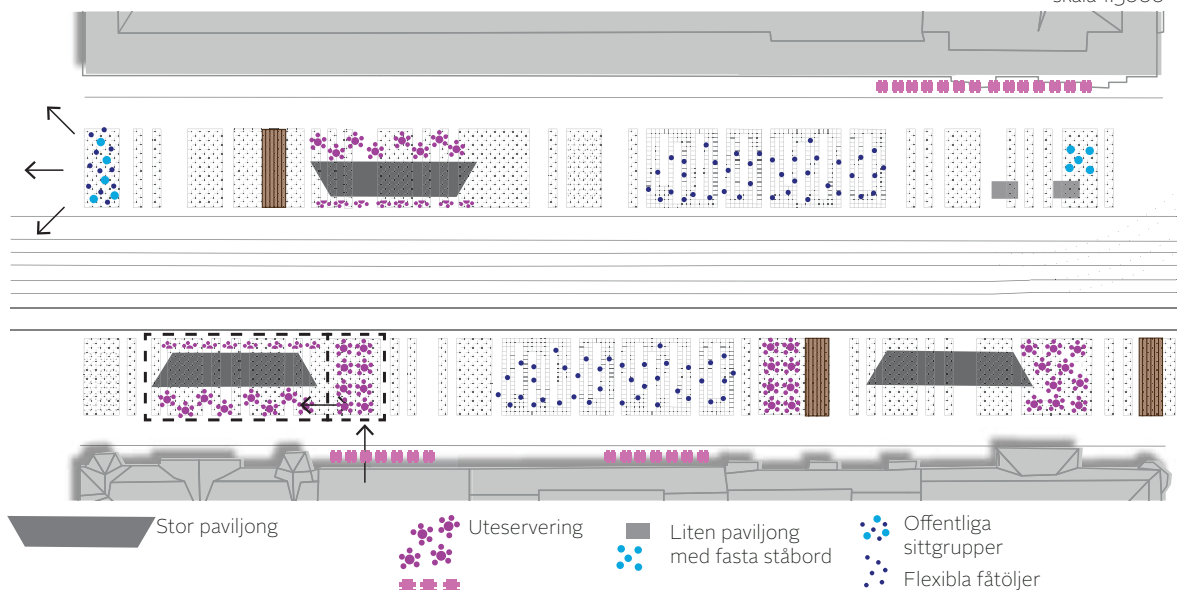
Avgränsningar

De olika zonerna ska ej avgränsas med staket. Staket skapar en negativ visuell bild av gaturummet och en mycket strikt indelning av de olika zonerna. För synsvaga personer måste ett system som ger en tydlig rörelsezon utan hinder utarbetas.

Privata & offentliga sittmöjligheter

En blandning av privata och offentliga möbler skapar en trivsam atmosfär och en varierad upplevelse.

Planillustration sittmöjligheter och permanenta paviljonger
skala 1:3000

KONST OCH KULTUR

Det är viktigt att inte tänka enbart tillfälliga projekt eller permanenta. Det är just kombinationen som ger avtryck. Verktögen för att utveckla konst är de som är vagast då det som gör konsten spännande är att många konstnärer bidrar med vitt skilda, kreativa vinklingar.

KONST OCH KULTUR

Vikten av både tillfällig och permanent konst

Planterad Champs de Elyse.

Lekfull, storslagen installation med rutschkanor.
Konstnär: Carsten Höller

Tillfällig, glad, sprudlande installation, med färgat socker. Federation Square, Melbourne.

Möten mellan människor i olika delar av världen.
Konstnär: Lozano-Hemmer

Permanent konst.
Ljudinstallation av Eva Löfdahl, Kalmar Stortorg.

Exempel på kulturtavlor i Stockholm.

Skapa konst- och kulturstråk Nr 1.

Låt kulturinstitutionerna bli synliga och färga av sig på Avenyn och Götaplatsen. Utveckla konst och kultur som identitetsskapande kärnvärden för Avenyn.

Konstnärligt arbete kan på olika sätt förstärka Avenyns attraktionskraft och omvänt kan Avenyns utformning stödja olika kulturyttringar.

Det är viktigt att skapa förutsättningar för både tillfällig och permanent konst i både liten och stor skala.

Strategier

Strategier för hur institutionerna kan kopplas till gatan bör tas fram i bred samverkan, i syfte att främja ett mångsidigt kulturliv på Avenyn och Götaplatsen. Ett långsiktigt konst- och kulturprogram för Avenyn och Götaplatsen bör tas fram.

Permanent satellitplatser

På satellitplatserna har institutionerna möjlighet att skapa intresse för sina olika kulturella inriktningar.

Kultur istället för reklam

Befintliga stadspelare och stadsinfotavlor tas bort och ersätts med kulturtavlor där institutionerna kan synliggöras.

Integrerade konstnärliga element

Gjutjärnsmattans design är viktig för gatans uttryck och bör finansieras av 1% regeln som kulturförvaltningens ansvarar för.

Ideer & tankar

Avenyns skala ger möjlighet för storslagna installationer.

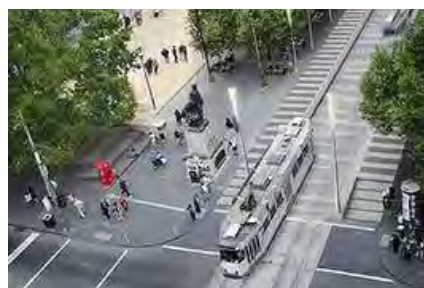
Avenyns rika historia kan synliggöras på olika sätt i stadsmiljön.

Med konst- och kulturprojekt som följer årtiderna kan gatans attraktionskraft över året förstärkas.

Avenyn och Götaplatsen kan utvecklas som huvudportal och arena för stadens konst- och kulturarrangemang.

HÅLLPLATS

På grund av sin starka riktning mot Götaplatsen och den värdefulla, visuella fonden som Konsthallen utgör bör hållplatsutformningen på Avenyn utgöra ett undantag från stadens standardutförande. Läge för hållplatsen är i detta skede ännu inte bestämt.

Hållplatsutformning Swanston Street, Melbourne.

Inga skyddstaket i mitten eller bakom väderskydden, Barcelona

Offentlig, välkomnande toalettbyggnad, Jubilee Park, London

Sammanhållen gata

I framtiden kan hållplatslägena utmed Avenyn att ändras. En framtida hållplats kan bli ca 45m lång och i princip uppta ett helt kvarter. Det är därför väsentligt för Avenyns karaktär att utformningen blir en integrerad del av gatan och inte ses som ett separat element.

För att minska olycksrisken för fotgängare, bör all trafik hålla en maximal hastighet av 15km/h.

Visuell kvalitet

Väderskydden kan integreras med paviljongen i dess långsida. Väderskyddens kortsidor ska vara transparenta. Taket bör ha en lätt profil. Väderskyddens glasade baksida bör endast innehålla trafikinformation.

Hållplatspaviljong

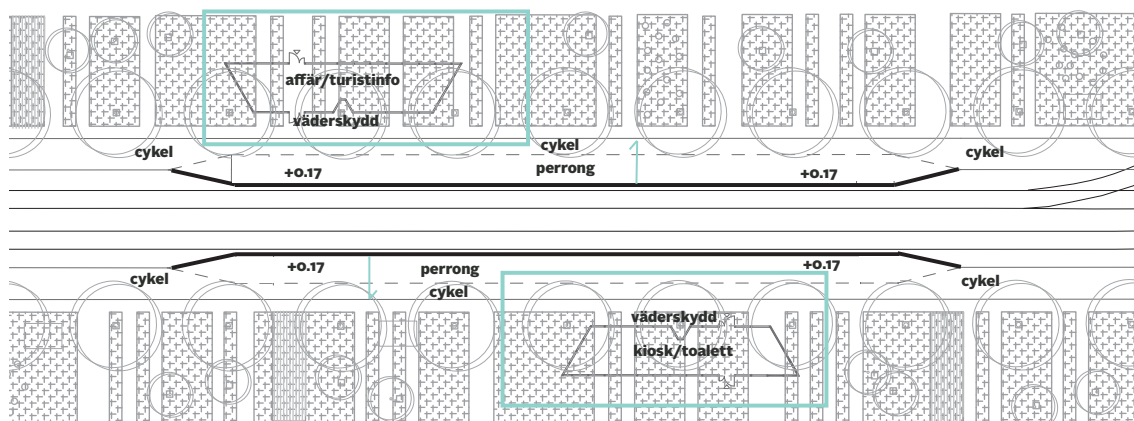
Paviljongerna kan vid hållplatsläget med fördel innehålla offentliga toaletter men även kiosk, turistinformation, utställning mm.

Fotgängarsäkerhet

Principplanen visar hur cykelzonen smalnar till 1,3 meters vid hållplatsen så att en avstigningszon på 2,4 m skapas för kollektivtrafiken. Markytan på cykelbana får en ojämnare struktur och indikerar att man skall cykla långsamt för att ge fotgängare prioritet.

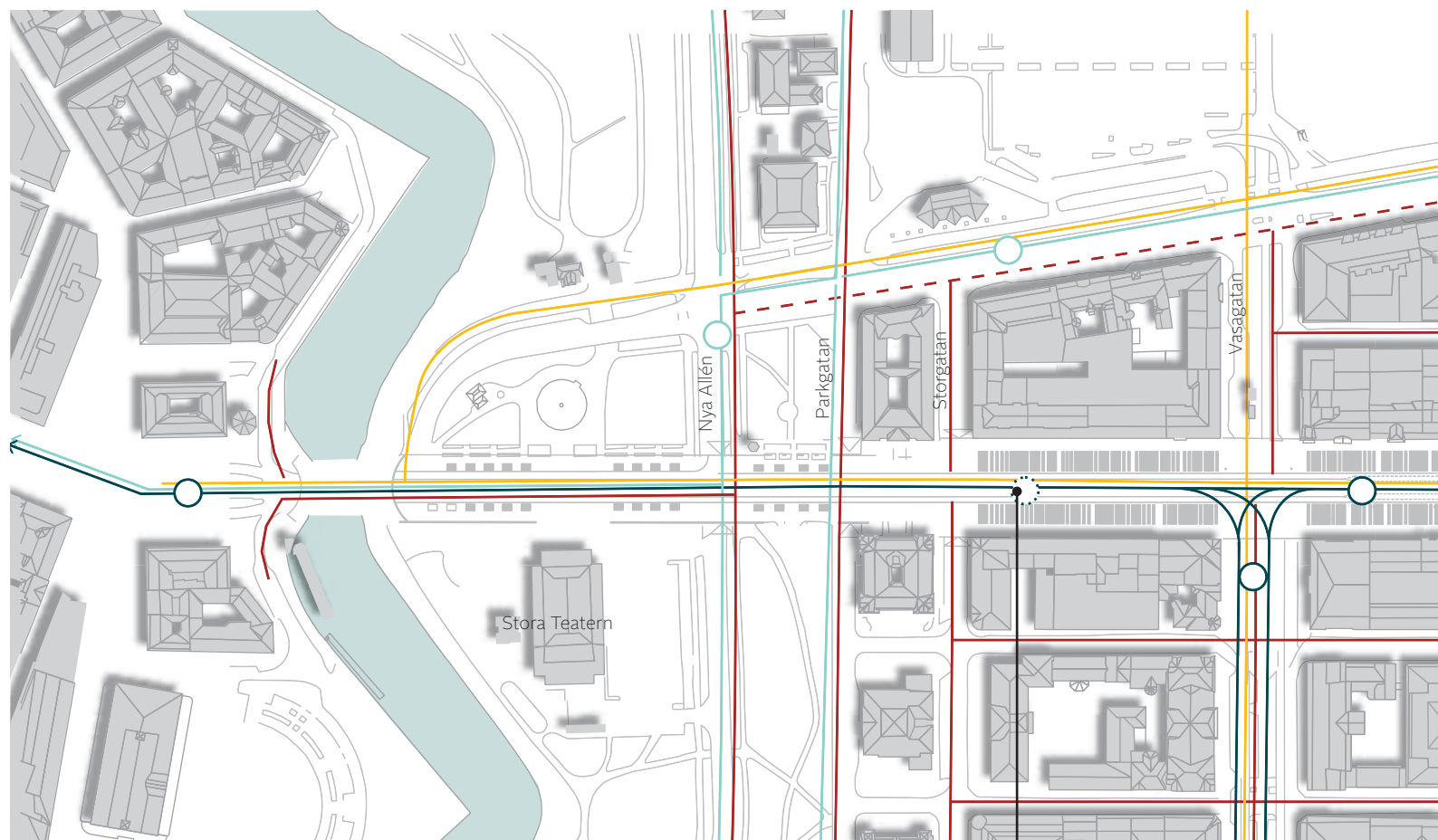
Eftersom trafiken är långsam och det inte finns någon trafik bakom hållplatserna finns det inga skäl till att placera skyddsräcken varken mellan spåren eller bakom väderskydden.

Principplan: speciell hållplatsutformning på Avenyn

TRAFIKRÖRELSE

Planillustration

Möjlig framtida hållplats

Trafik

Planen beskriver trafikföring på och omkring Avenyn som ligger till grund för gestaltungsprogrammet. Spårvagnstrafiken ger hög tillgänglighet för ett stort antal människor att ta sig till och från Avenyn och kommer därför ha en fortsatt central roll på gatan. För att minska det höga flödet av kollektivtrafik med buller och vibrationsproblematik som följd förläggs all busstrafik till Södra

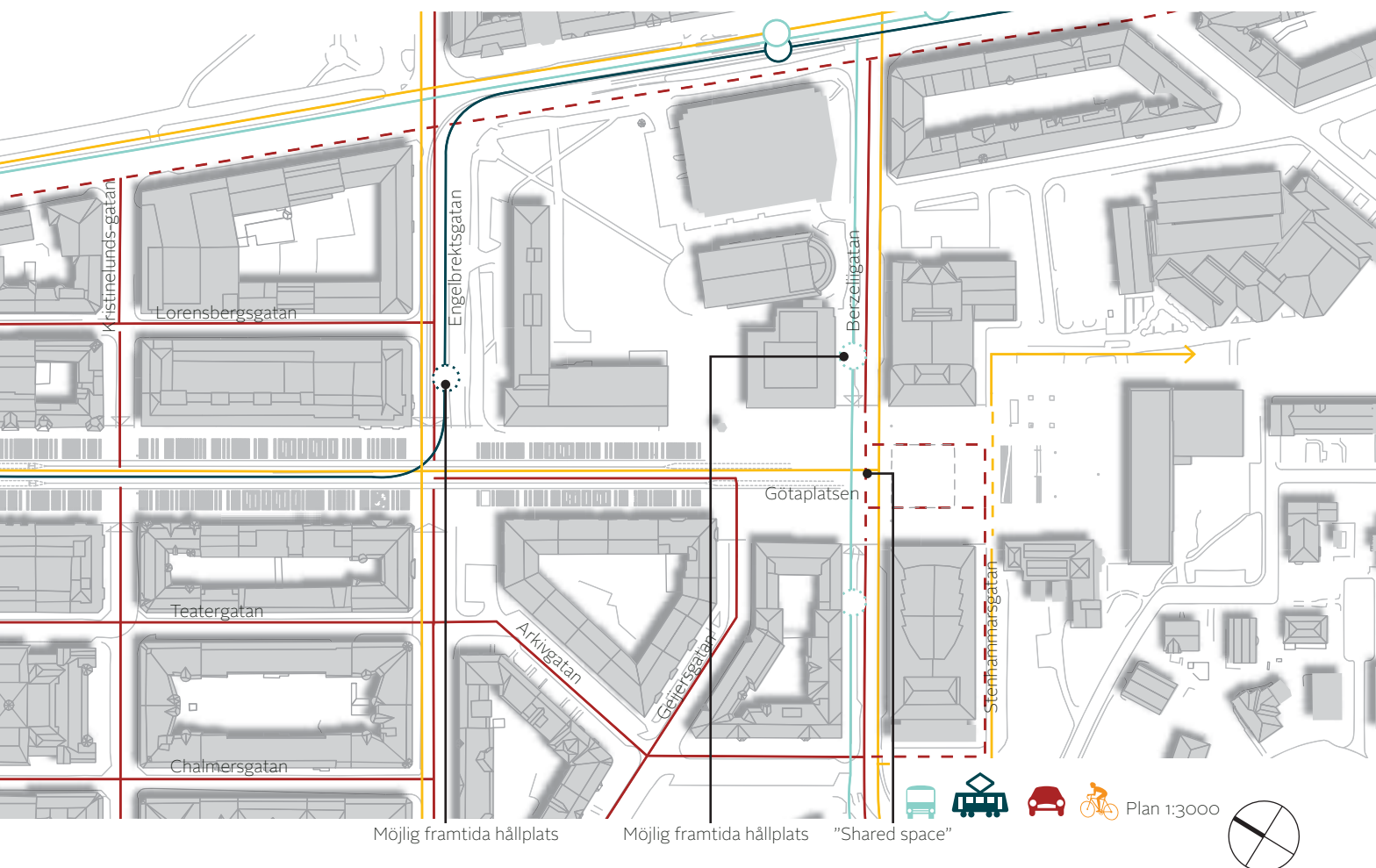
Vägen och tillåts korsa Avenyn vid Götaplatsen.

Det primära cykelstråket till innerstaden är Södra Vägen. På Avenyn har gående prioritet men cykeltrafiken är fortsatt en viktig del av stadslivet, på ömse sidor av spårvagnsspåren.

Intilliggande sidogator ska bli lågfartsgator med dubbelriktad trafik.

Framtida trafikstrategi

I framtiden kommer kollektivtrafiken troligtvis att ändras i området med följd av att linjedragning och hållplatslägen kan flyttas. Planen beskriver befintliga hållplatslägen men visar även framtida alternativ för hållplatslägen på och omkring Avenyn.

Skytning - Börja från noll!

För att skapa en stadsmiljö så ren från visuellt myller som möjligt bör man börja med ett utgångsläge utan några trafikregleringsskyltar för att sedan lägga till det som är absolut nödvändigt. Utöver skyltar som reglerar trafik ska även annan onödig utrustning i gaturummet tas bort.

Grafisk profil för skyltar

De skyltar som anses vara av absolut nödvändighet skall anpassas för att bli så diskreta som möjligt. Ett skyltprogram som redogör för både offentliga skyltar och privata verksamhetsskyltar på fasad bör tas fram.

STADSDELEN LORENSBERG

Genom att öka Avenyns attraktivitet ökar också hela Lorensberg attraktivitet!

Alla gator har stor potential att utvecklas karaktärs- och innehållsmässigt.

Stråken från Vasastaden och evenemangsområdet måste förbättras för att bli mer fotgängar- och cykelvänliga och därigenom bjuda in fler att ta sig till Lorensberg.

Gatorna i stadsdelen Lorensberg skiljer sig avsevärt från innerstadens gårdsgator. Proportionerna är likvärdiga men bredden på gatorna och höjden på husen är större. I området är det också en högre andel bostäder.

Generellt domineras de offentliga rummen av parkerade bilar. Många av de historiska förträdgårdarna har ersatts av hårdgjorda parkeringsytor. De allra flesta parkeringarna består av boendeparkering.

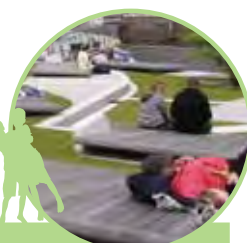
Genom den planerade förändringen av Heden då ett stort parkeringsgarage ska integreras under platsen finns det stora möjligheter att förändra karaktären och atmosfären av Lorensberg. En stor andel boendeparkering kan förläggas till Hedens garage och därigenom öka andelen korttidsparkering som gynnar handel och andra verksamheter.

Förändringen medför att man kan lyfta fram unika kulturmiljöer, bjuda in fler besökare och öppna upp byggnaderna för aktiviteterna bakom fasaderna.

Idag är de allra flesta omkringliggande gatorna enkelriktade. När gatorna i området förutom de mer trafikerade stadsgatorna blir lågfartsgator med dubbelriktad trafik kan fordon och cyklister filtrera genom Lorensberg.

GRÖNA KOPPLINGAR

LEVANDE
MÖTESPLATS

STILFULLA GATOR

DYNAMISKA GATURUM

TEMASTRÅK

Galleristråket

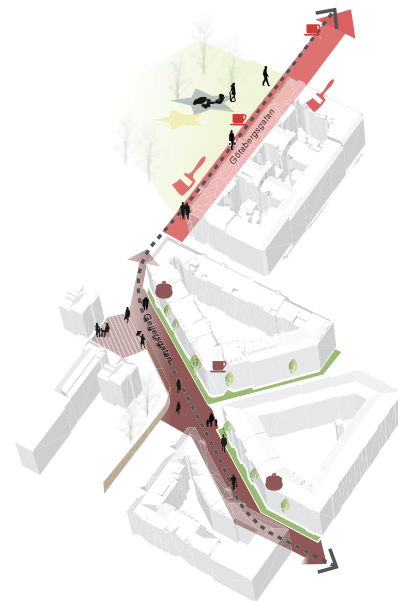
Geijersgatan / Götabergsgatan präglas av sina konstgallerier och sin närhet till Vasaparken. En grön gata med avslappnad atmosfär.

Roliga, tillfälliga inslag i gaturummet.

Möblering med sköna fåtöljer för läsning och samtal.

Lekstråket

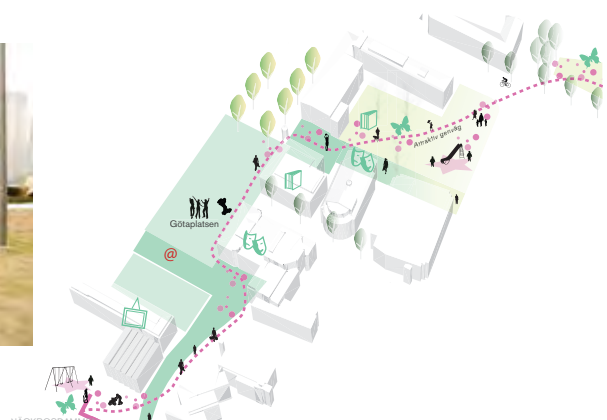
En alternativ väg genom Lorensbergsparken som består av en serie intressanta och varierade lekytor med olika karaktär och tema.

Lekfulla former och med integrerad belysning som följer stråket.

Fullt med vackra och roliga lekskulpturer.

Västlänkenstråket

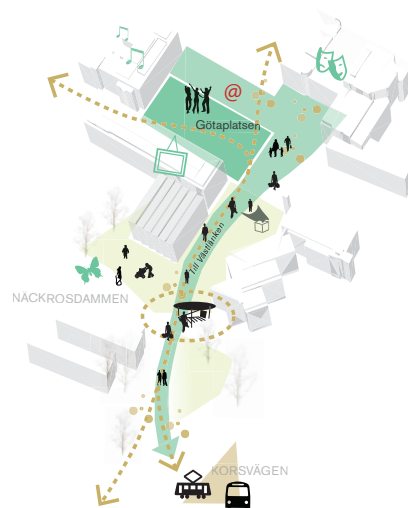
Stråket till/från den planerade Västlänkenstationen vid Fågelsången och ett utbyggt, konstnärligt campus Näckrosen är ett inbjudande och tryggt stråk som bjuder människor att via Götaplatsen röra sig till Avenyn.

Ökad trygghet genom belysning och förtätning genom öppna bottenvåningar.

Intensivt studentstråk med rofyllda zoner.

MÅNGA STEG

Prio-lista för det fortsatta arbetet

1

Unik destination

Fullskaletester av granitmaterial och gjutjärnet.

Ny detaljplan för paviljongerna.

Paviljonger Utarbeta ett program för gestaltning och innehåll där också frågor kring förvaltning och avtal av lokalerna löses.

Skyltprogram som samordnar och reglerar fastigheternas användning av skyltning, skyltbelysning, flaggstänger tas fram.

Kommersiella uteserveringar Framtagande av en palett av formspråk, färger och material i samråd med gatans aktörer för att säkerställa helhetsintrycket av gatan.

Ljussmiljö Samordning och inövning av Avenyns olika aktörer som möjliggör ett hållbart resultat för den gemensamma ljussmiljön.

Paradstolpen En omsorgsfull utformning av den nya paradstolpen och "Avenylyktan" är nödvändig för att Avenyn skall kännas som en unik destination även på kvällen

Golvets hållfasthet: En mycket viktig aspekt är att undersöka vilken uppbyggnad av gatans mittstråk som krävs för att föreslagen granitsten ej skall påverkas av belastning och vibrationer från kollektivtrafiken. Likaså måste Götaplatsens markmaterial prövas för att klara belastning från fordon och tillfälliga arrangemang.

2

Maxad tillgänglighet

Avenymöblerna: Genom produktutveckling ta fram kvalitet, uttryck och karaktär för de offentliga möblerna.

Träden Kontrollera tillväxten på bef. träd innan en projektering påbörjas.

Plantering Upprätta planteringsplan för en hållbar, robust och årstids varierad plantering.

Vatteninstallation Utredda krav och tekniska lösningar för vatteninstallation längs med möbleringszonen och på Götaplatsen.

Tillstånd Titta vidare på serveringsregler om utskänkning i möbleringszonen och i paviljonger.

Universell design Konsultation och utprovning av ledstråk i fullskale-tester med tillgänglighetsgrupper.

Räddningstjänst Konsultation med polis, brandsäkerhet och annan räddningstjänst

Sopsugsanläggning Fortsatt utredning om antal och placering av sopsugsnedkast och övrig utrustning. Samordnas med projektering av Vasagatan och Avenyn.

Aktionvandring Beslut om borttagande av onödiga element och störande visuella inslag i gatumiljön.

3

Konst- & kulturstråk nr.1

Konst och kultur Profiler Avenyn utifrån konst- och kultur. Utarbeta ett konstprogram och en handlingsplan med strategier och rutiner för permanent och tillfällig konst och kultur i stadsdelen och gaturummet på kort och på lång sikt.

Integrerad konst Samråd med kulturnämnden för att använda 1% regeln till en integrerad konstnärlig utsmyckning.

Konstpaviljong Testa en eller två temporära paviljongsbyggnader på Avenyn med visning av konststudenternas examensutställningar 2014.

Utveckla destination Avenyn Genomför en gemensam satsning med Avenyns alla intressenter och arbeta fram ett starkt destinationsperspektiv för Avenyn. Bredda konst- och kulturstråket nr 1 och utveckla te x Avenyns "mat- och nöjeskultur".

DIALOG & FORTSATT PROCESS & MEDVERKANDE

Gestaltningssprogrammet för Avenyn har tagits fram under hösten 2012 och våren 2013 under bred samverkan och dialog. Idéförslag och slutligt förslag till gestaltningssprogram har både diskuterats och visats på stadsbyggnadskontoret, i Älvrummet och på Avenyn.

Process

Gestaltningssprogrammet har tagits fram i en process indelad i fyra faser:

Definiera Bakgrundsmaterial samlades in och inventering av utrustning, material, belysning, historisk utveckling och pågående planer i området gjordes. Analys av stadsdel, stadslivspotential, mobilitet, upplevelse och stadsmiljö samt workshops och stadsvandring för att se på problem och potentialer utfördes.

Formulera Visionen och de övergripande målen formulerades. Strukturskisser och utvärdering av 8 olika trafiklösningar på och omkring Avenyn genomfördes, varefter strategier för de viktigaste delarna togs fram. En workshop om möjligheter att utveckla livet och stadsrummet ihop med byggnadsinnehåll hölls.

Skapa Disposition av gatans sektion och funktionslösning fastställdes. Tre olika idéskisser på Avenyns framtida karaktär togs fram; Dandy - eleganta gatan, Fenix - nytolkad förträdgård och Robyn - världstjärnan. Beslut om placering av träd, permanenta paviljonger och gatans nivå.

Sammanfatta Gestaltningssprogrammet togs slutligen fram.

Genomförande

För genomförandet ansvarar Trygg vacker stad.

Projektet kommer att drivas som ett samfinansieringsprojekt mellan fastighetsägarna och Göteborgs Stad.

För att säkerställa kvartersmark för de permanenta paviljongerna kommer det eventuellt att behövas upprätta detaljplan.

Ettappindelning

Utbyggnaden kommer att ske i etapper som är samordnade med eventuella ombyggnader av fastigheterna utefter gatan.

Medverkande Programmet har arbetats fram av en arbetsgrupp med regelbundna avstämmningar både i referensgrupp och med intressenter.

STYRGRUPP	Trygg vacker stad
Mats Arnsmar	Byggnadsnämnden
Kjell Björkvist	Byggnadsnämnden
Marie Lindén	Byggnadsnämnden
Johan NyhuWs	Trafiknämnden
Martin Wannholt	Trafiknämnden
Elisabeth Undén	Trafiknämnden
Marina Johansson	Park- och naturnämnden
Åsa Hartzell	Park- och naturnämnden
Åse-Lill Thörnqvist	Park- och naturnämnden
Agneta Hammer	Stadsbyggnadsdirektör
Birgitta Hellgren	Direktör Trafikkontoret
Christina Jonsson	Direktör Fastighetskontoret
Agneta Jörgård	Direktör Park och naturförvaltn
Ingvar Brattefjäll	Enhetschef Trygg vacker stad

PROJEKTLEDNING

Kajsa Rantfors	Projektledare
Jonas Uvdal	Bitr. projektledare

ARBETSGRUPP

Björn Siesjö	Stadsarkitekt Stadsbyggnadskont
Birgitta Löf	Planchef Stadsbyggnadskontoret
Rune Elofsson	Stadsbyggnadskontoret
Mattias von Geijer	Stadsbyggnadskontoret
Anna-Karin Nilsson	Stadsbyggnadskontoret
Charlotta Cedergren	Fastighetskontoret
Henrik Andersson	Fastighetskontoret
Beata Löfmarck	Trafikkontoret
Daniel Sjölund	Trafikkontoret
Helena Bjarnegård	Stadssträdgårdsmästare PONF
Amelie Sandow	Park och naturförvaltningen

REFERENSGRUPPER

från bl a Stadsteatern, Kulturförvaltningen, Stadsdelsförvaltningen Centrum, Avenyöreningen, fastighetsägarna samt Göteborg & Co.

KONSULTGRUPP	White med underkonsulter
WHITE	
Louise Didriksson	Uppdragsledare LAR/MSA
Mattias Nordström	Ansvarig arkitekt LAR/MSA
Karin Sjödin	Handläggande arkitekt LAR/MSA
Jeroen Matthijssen	Medverkande arkitekt LAR/MSA
Håkan Olsson	industridesigner
Rikard Sjöberg	3D grafiker
Daniel Hultman	3D grafiker
Sofia Kourbetis	3D grafiker
Kajsa Sperling	Arkitekt och ljusdesigner SAR/MSA
Mikaela Åström	Ljusdesigner
Petrus Torstensson	Praktikant BSc Arch.

UNDERKONSULTER:

Per-Gunnar Andersson	Kollektivtrafikspecialist Tekn lic, Trivector
Joachim Karlgren	Trafikplanerare Tekn lic, Trivector
Jonatan Lökvist	Projektör Civ ing, ÅF
Tobias Nordström	Stadslivsexpert FPR/MSA, Spacescape
Anna van der Vliet	Curator MAP
Emilia Wärf	Barnperspektiv- och tillgänglighetsspecialist MFA, Kontor Kontur

Vi finns på

www.goteborg.se / Bygga Bo

[facebook.com / nyavenygbg](https://facebook.com/nyavenygbg)

[blogg: nyaveny.wordpress.com](http://blogg.nyaveny.wordpress.com)

Göteborgs Stad
Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontoret

Postadress: Göteborgs Stad, Box 2254, 403 17 Göteborg

Telefon: 031-365 00 00

E-post: goteborg@goteborg.se

www.goteborg.se